

BARNRÄTTSDAGARNA 2025

10 steg det praktiska barnrättsarbetet

www.asaekman.com

Vem är jag?

Åsa Ekman har mer än 20 års erfarenhet av arbete med FN:s konvention om barnets rättigheter. Och har varit ungdomssamordnare, demokratiutvecklare, barnstrateg och är idag författare och konsult och hjälper organisationer i det strategiska och operativa barnrättsarbetet.

Jag har varit styrelseledamot i Rädda Barnens riksförbund, idag i styrelsen för Bris, Clowner utan gränser och är initiativtagare till och driver podden Barnrättssnack.

Jag får ofta frågor om att hjälpa till med

Föreläsningar, workshops och utbildningar

Om barnkonventionen anpassat efter olika yrken, branscher och funktioner inom en organisation.

Kartläggningar och nulägesanalyser

Var står vi i arbetet? I vilken ände ska vi börja, vad gör vi bra, vad kan vi utveckla osv osv?

Styrdokument om barnkonventionen

Policy, strategi eller handlingsplan om barnets rättigheter? Hur gör vi och vad bör det innehålla?

Dialoger med barn och unga

Vad tycker barn och unga? Vilka barn och unga ska vi fråga? Hur planerar vi en bra dialog?

Strukturer för inflytande och delaktighet

Hur får vi kontinuerligt med oss barns tankar, kunskaper och erfarenheter i organisationen?

Barnets bästa och barnkonsekvensanalyser

Vad är barnets bästa och hur tar vi reda på det? Hur integrerar vi prövningar i vårt arbete?

Granskning, uppföljning och utvärdering

Gör vi rätt saker, blir det bättre för barn och är barn prioriterade på det sätt vi säger?

Uppdragen kan även vara som

Projektledare

För att under 1 år integrera ett barnrättsperspektiv i en befintlig verksamhet, projekt eller organisation.

Processledare

För att under en tid driva eller vara stöd i implementeringen eller att genomföra ett förändringsarbete relaterat barnets rättigheter.

Handledare för kommunutvecklare

Att utbilda och handleda kommunutvecklare i en organisation kring olika uppdrag.

Barnstrateg eller barnrättsstrateg

Exempelvis i glappet mellan att en anställd slutat och en ersättare är på plats, eller när det behövs förstärkning under en begränsad tid.

Författare

För att ta fram ett metodmaterial, diskussionsfrågor eller lekar relaterat en specifik artikel eller ett särskilt ämne. Riktat till både barn, unga och vuxna.

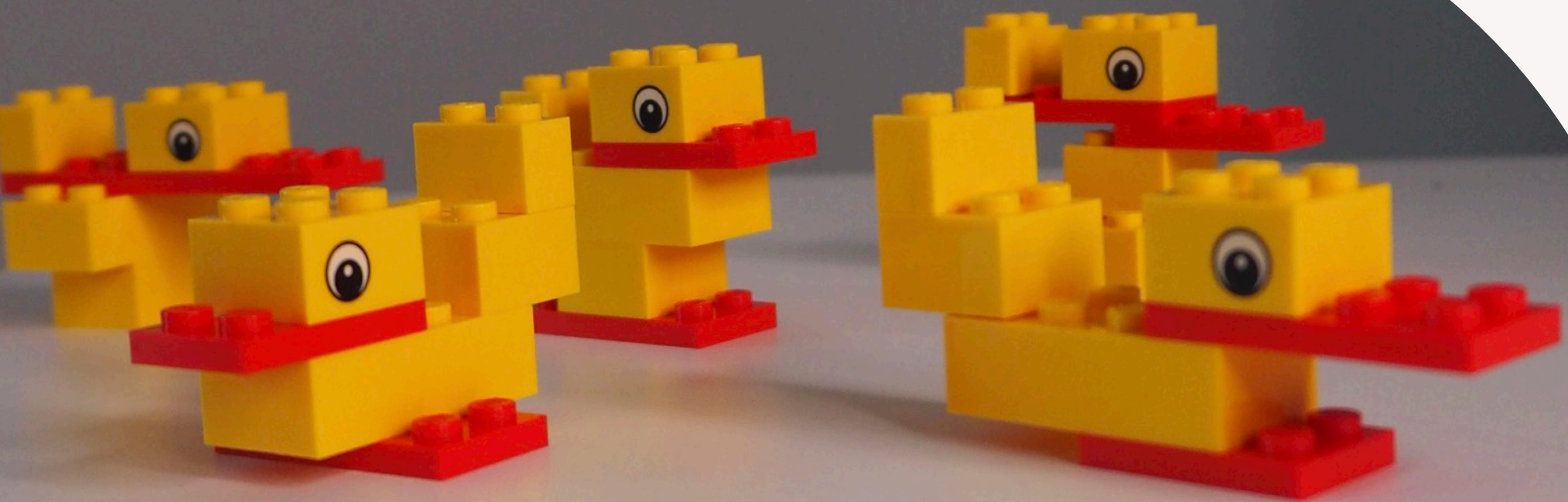
Vill ni mötas på nytt sätt?

Har du varit i ett möte nån gång där 20% av deltagarna tar upp 80% av tiden? Vill du ändra på den mötesformen?

Då kan LEGO® SERIOUS PLAY® va ett bra alternativ! Lego Serious Play är en forskningsbaserad mötes-, kommunikations- och problemlösningssprocess där deltagarna undersöker ämnen på djupet. Varje deltagare bygger sin egen modell som svar på facilitatorns frågor med hjälp av speciellt utvalda Lego-element. Modellerna fungerar därefter som grund för gruppdiskussion, kunskapsutbyte, problemlösning och beslutsfattande.

Lego serious play är engagerande, inkluderande och kul!

Och som av en händelse är jag certifierad faciliterare och workshopledare i metoden Lego Serious Play!

”Arbetet med att integrera ett barnrättsperspektiv i en organisation eller verksamhet är inte en rak sträcka från A till B. Det är mer som en berg-och dalbana, ibland en labyrint och det kan kännas som både en omöjlig bergsbestigning och motorväg i nedförsbacke samtidigt”

10 STEG I DET PRAKTISKA BARNRÄTTSSARBETET

STEG 1 KOLLA VAD SOM GÖRS

Kolla vad som görs

Det kan va att:

- Undersöka vilka beslut som är tagna.
- Kolla styrdokumentet och hur det synkar med rättigheterna
- Titta på vilka resurser som är avsatta
- Snacka med förtroendevalda, chefer, medarbetare
- Summera och analysera

STEG 2 KOLLA HUR BARN OCH UNGA HAR DET

A large, bright yellow shape that starts as a thin curve at the top left and expands into a large, rounded area on the left side of the slide.

Kolla hur barn och unga har det

Exempelvis genom att fundera på

- Hur ser barns livsvillkor ut?
- Vilka barn får inte tillgång till sina rättigheter?
- Kolla statistiken och låt det va en utgångspunkt i arbetet framåt

STEG 3 KOLLA MED BARN OCH UNGA SJÄLVA

Kolla med barn och unga själva

För att barn ska kunna va med och sätta ramar och agendan behöver vi få koll på grejer som:

- Hur är det att va barn där ni finns?
- Hur ser barn själva på sina livsvillkor?
- Vad behövs för att barn ska märka nån skillnad?
- Vilka grejer tycker barn ni ska sluta med?
- Vilka prioriteringar tycker barn är viktiga att ni gör?

STEG 4 FÅ KOLL PÅ RÄTTIGHETERNA OCH UTBILDA
ER TILLSAMMANS

Få koll på rättigheterna och utbilda er tillsammans

Bland det oändliga utbudet av gratis material, webinarier, kurser och utbildningar är det viktigt att vi kommer ihåg:

- En utbildning blir ganska obetydlig om vi inte börjar göra väldigt mycket mer.
- Kraven som konventionen ställer på oss och den kritik vi får av FN:s barnrättskommitté behöver vägleda.
- Vi behöver hitta strukturer för kompetensutveckling
- Att varje barn också har rätt att veta.
- Om vi inte på djupet snackar om barnsyn blir det faktiskt inget värt

STEG 5 FÅ KOLL PÅ ANDRA OCH JOBBA TILLSAMMANS

Få koll på andra och jobba tillsammans

Det kan betyda att:

- Få folk att fatta att det här är inget ensamjobb
- Även om det känns ensamt så är en aldrig det
- Försöka få med sig mandat och fler personer

STEG 6 SÄTT MÅL, RESURSER, TA FRAM EN PLAN
ELLER STRATEGI

Sätt mål, resurser, ta fram en plan eller strategi

Om vi plockar med oss insikter från dom tidigare stegen så blir det här väldigt mycket lättare och smartare

- Ta det som funkar och är viktigt för er för att få till systematiken
- Kör ni på en plan, strategi eller liknande är det bra om ledningen beslutar efter input från
- Hur kan vi synka med annat arbete, hur kan vi skapa förstärkning?
- Prioritera, tänk inte att ni ska göra allt samtidigt och direkt

STEG 7 LÅT VARJE ENHET, AVDELNING,
FÖRVALTNING HITTA SINA OMRÅDEN ATT JOBBA
VIDARE MED

Låt varje enhet, avdelning, förvaltning hitta sina områden att jobba vidare med

När det finns någon slags gemensam riktning behöver alla hitta sin ingång och fortsättning i arbetet. Vi vill ju att alla ska bidra.

- Tänk typ omstart på dom tidigare stegen fast i mindre format
- Kom ihåg chefen och ägandeskapet.
- Kan va bra att alltid ställa sig frågorna:
  - Var finns barnen?
  - Hur påverkas barnen av det vi gör?
  - Hur påverkas barns möjligheter att använt sig av sina rättigheter utifrån det vi gör eller inte gör?
  - Vad tycker barn och unga om det vi gör?

STEG 8 FUNDERA PÅ ARBETSSÄTT, METODER OCH
VERKTYG

Fundera på arbetssätt, metoder och verktyg

Det är först när vi har kunskaper och viss struktur som metoderna används 'på rätt sätt' eller får den effekten vi vill

- Tänk typ att varje artikel i konventionen ställer krav och vi behöver ha sätt att konkretisera och förverkliga varje rättighet för barnet
- Prövningar av barnets bästa, barnkonsekvensanalyser, barnråd, kommunutvecklare, klagofunktioner, barnbudget osv osv osv.
- Hur vet vi att det är 'bästa' metoden?

STEG 9 GÖR JOBBET

Gör jobbet!

Arbetet med barnets rättigheter måste bestå av både strategi, snack och verkstad.

- Ha gärna tyngdpunkten på verkstad
- Ta små små små kontinuerlig steg framåt

STEG 10 FÖLJ UPP, UTVÄRDERA, GRANSKA DET NI GÖR

Följ upp, utvärdera, granska det ni gör

När vi jobbat på ett tag behöver vi både fira och va självkritiska genom att fundera på:

- Tycker barn själva att dom kan använda sig av sina rättigheter eller att det blivit bättre?
- Hur säkerställer vi kvalitet och hållbarhet i ett längre perspektiv?

10 steg i det praktiska barnrättsarbetet

1. Kolla vad som görs
2. Kolla hur barn och unga har det
3. Kolla med barn och unga själva
4. Få koll på rättigheterna och utbilda er tillsammans
5. Få koll på andra och jobba tillsammans
6. Sätt mål, resurser, ta fram en plan eller strategi
7. Låt varje enhet, avdelning, förvaltning hitta sina områden
8. Fundera på arbetssätt, metoder och verktyg
9. Gör jobbet!
10. Följ upp, utvärdera, granska det ni gör

ÄR VI KLARA NÄR VI GJORT ALLA 10 STEG?

**Om du bara kan eller vill
köra ett enda steg, välj
att jobba ihop med barn.**

NÅN SLAGS SUMMERING KANSKE

Några tankar

- Gör jobbet tillsammans med barn och unga!
- Bygg på det positiva ni redan gör.
- Synliggör vilka alla ordinarie rutiner, processer och verksamheter är - är det inpetat/peta in det där?
- Ta hjälp av implementeringsåtgärderna eller 10 steg
- Förstå kraven i konventionen bakom dom fina orden
- Prata i termer av rättigheter och skyldigheter
- Kom ihåg att vi är människor som behöver olika grejer för att hitta vår motivation och förståelse
- Vi behöver både pepp, push och pet för att komma framåt.
- Ha tålamod! Det är liksom ett steg fram, sju bak, två fram, stillastående i en evighet, ett bak, fem fram, tio bak och poff så har nåt hänt
- Gör inte allt på en gång (tänk snöbollar, ringar på vattnet osv)
- Ha kul! Gör tråkiga grejer på ett kul sätt!
- Prata massor om synen på barn och unga! Massor!
- Misslyckas så fort som möjligt, så ofta som möjligt och så billigt som möjligt!
- Va modiga, snälla och jobbiga

BARNRÄTTSSNACK

BARNRÄTTSSNACK

- Avsnitt 137 - Riksrevisionen och granskning av barnrättsarbetet
- Avsnitt 106 - Rättighetsfokus genom struktur
- Avsnitt 99 - Barnrättsstart!
- Avsnitt 89 - Myndigheten med ballaste instruktionen!
- Avsnitt 82 - Hur lever Sverige upp till barnkonventionens krav?
- Avsnitt 80 - Dikesköraravsnittet
- Avsnitt 74 - Resursfördelningsmodell i Malmö
- Avsnitt 73 - Barn, budget och rättigheter
- Avsnitt 58 - Barnkonventionen och chefen
- Avsnitt 51 - Barnkonventionen i kommunen och i politiken
- Avsnitt 19 - Implementering, Gunnar och att ligga i framkant

Barnrättsbrevet

(Typ ett nyhetsmail)

Frågor, tankar, jobba ihop eller hänga med mig på sociala medier?

@: info@asaekman.com

ig: [instagram.com/asaekmans](https://www.instagram.com/asaekmans)

in: [linkedin.com/in/ekmanasa](https://www.linkedin.com/in/ekmanasa)